

Socialstyrelsen

Årlig opdatering af VUM 2.0

Versionsdokument 2021

december 2021

Viden til gavn

Publikationen er udgivet af
Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf: 72 42 37 00
E-mail: info@socialstyrelsen.dk
www.socialstyrelsen.dk

Udgivet december 2021.

Download eller se rapporten på
www.socialstyrelsen.dk.

Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse
af kilde.

Digital isbn: **978-87-94059-72-5**

Indhold

Læsevejledning	2
Opdateringer 2021	2
Tilføjelser	2
Ændringer	6
Sproglige korrektioner og præciseringer	8

Læsevejledning

Versionsdokumentet giver et samlet overblik over opdateringer foretaget i forbindelse med den årlige opdatering af VUM 2.0 og tilhørende materialer. For hver ændring er det anført, hvilket materiale der er berørt af ændringen.

Ændringerne fordeler sig på følgende 3 kategorier:

1. Tilføjelser

Her er der tale om helt nye elementer, der er tilføjet.

2. Ændringer

Her er der tale om, at eksisterende indhold ændres til noget nyt, der erstatter det tidligere.

3. Sproglige korrektioner og præciseringer

Her er der tale om, at det eksisterende formuleres anderledes eller uddybes.

Opdateringer 2021

I det følgende oplistes ændringer, der er foretaget i forbindelse med opdateringen 2021.

Tilføjelser

1. **Der er tilføjet** link til vejledning om afgørelsesbegrebet.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 184
2. **Der er tilføjet** definitioner til henholdsvis 'Udvikle funktionsevne', 'Fastholde funktionsevne' og 'Begrænse tab af funktionsevne'.
Ændringen vedrører: Socialstyrelsens begrebsbase
3. **Der er tilføjet** definerede ydelser 'forebyggende hjælp og støtte', 'akut rådgivning, omsorg og støtte', 'hjælp og støtte etableret i samarbejde med frivillige', 'gruppebaseret hjælp og støtte etableret i samarbejde med frivillige', individuel tidsbegrænset socialpædagogisk støtte etableret i samarbejde med frivillige' og 'akut ophold'.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 116; Redskaber (Bestilling, dokumentation, handleplan, indstilling, opfølgning, sagsåbning, statusnotat, udredning – sagsvurdering); Underbilag D, Øvelsesark 4C – Christian – Bestilling, Socialstyrelsens begrebsbase
4. **Der er tilføjet** tilbudstypen 'socialt akutilbud'.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 118, Redskaber (bestilling, dokumentation, handleplan, indstilling, opfølgning, sagsåbning, statusnotat, udredning – sagsvurdering); Underbilag D; Øvelsesark 4C – Christian – Bestilling; Socialstyrelsens begrebsbase.
5. **Der er tilføjet** navn på personer i cases, der anvendes i eksempler.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 178-179

6. **Der er tilføjet** sætningen 'Hvis de samme oplysninger bruges til at begrunde to vurderinger, der peger i hver sin retning, er det væsentligt at dette forklares.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 17
7. **Der er tilføjet** en tidsudmåling specificeret på aktiviteter i alle eksempler på vurdering af støttebehov.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 101-102, 104-105, 159-160 og Eksempler på udredninger i VUM, s. 81-82 og 116-117
8. **Der er tilføjet** et punkt på listen over yderligere hjælp til udvalgte dele af metoden: 'Oversigt over analysemodellen i Voksenudredningsmetoden version 2.0'.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 20
9. **Der er tilføjet** et yderligere punkt 'Vurder, om der er behov for koordinering, for at borgeren får en helhedsorienteret sagsbehandling'.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 23
10. **Der er tilføjet** sætningen 'Her kan der være behov for, at du koordinerer med andre sagsbehandlere.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 24
11. **Der er tilføjet** link til Ankestyrelsens principafgørelse 50-19 om sagsbehandling - udrednings- og sagsbehandlingsmetode - oplysningspligt - merudgifter til voksne.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 25
12. **Der er tilføjet** link til Ankestyrelsens principafgørelse 57-17 om optagelse i botilbud uden samtykke - frit valg - magtanvendelse - absolut påkrævet
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 26
13. **Der er tilføjet** sætningen 'Hvis borgeren ikke giver sit samtykke, skal borgeren oplyses om konsekvenserne herved (Retssikkerhedsloven § 12, stk. 1 nr. 3).'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 26
14. **Der er tilføjet** sætningen 'Det kan også være inden for anden relevant lovgivning, for eksempel sundhedsloven.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 26
15. **Der er tilføjet** sætningen 'Hvis kommunen træffer flere afgørelser, skal du sikre, at borgerens behov bliver fuldt ud dækket.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 27
16. **Der er tilføjet** sætningen 'Oplysningerne fra sagsåbning vedrørende årsag til sagsåbning, borgerens eventuelle lægefaglige diagnoser, borgerens ønsker for fremtiden og formålet med udredningen videreføres til sagsoplysningen og sagsvurderingen, så du kan tage udgangspunkt i disse oplysninger, når du oplyser sagen og vurderer borgerens behov for støtte og indsats.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 29
17. **Der er tilføjet link** 'Læs mere om recovery på Vidensportalen.dk.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 35
18. **Der er tilføjet** sætningen 'Det er del af din oplysningspligt at undersøge, hvorvidt det er muligt at få den påkrævede hjælp.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 42
19. **Der er tilføjet** sætningen 'Vær dog opmærksom på, at pårørende ikke automatisk er part i sagen og derfor ikke bliver partshørt eller kan klage.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 44

20. **Der er tilføjet** sætningen 'Utilstrækkeligt oplyste sager er en af hovedårsagerne til, at sager bliver hjemvist af Ankestyrelsen.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 49
21. **Der er tilføjet** sætningen 'Hvis borgeren kommer med oplysninger, der ikke er relevante for sagen, skal du kunne forklare hvorfor. Det skal fremgå af sagen, hvilke oplysninger borgeren har ønsket at få med, og hvorfor du har valgt ikke at tage dem med.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 52
22. **Der er tilføjet** sætningen 'Du skal dog være opmærksom på, om borgeren frasiger sig støtten på grund af måden, den leveres på. I det tilfælde skal du vurdere, om støtten kan leveres på anden vis.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 55
23. **Der er tilføjet** sætningen 'Hvis pårørende selv ønsker at levere støtten, skal du undersøge, om de kan dette jf. servicelovens § 94 om selvudpeget hjælper.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 57
24. **Der er tilføjet** overskriften 'Udredningstemaer der ligner hinanden' og teksten 'Der er naturlige sammenhænge mellem temaerne under *Funktioner og forhold* og temaerne under *Aktivitet og deltagelse*. Nogle af temaerne i de to kategorier ligner hinanden sprogligt, hvorfor du skal være opmærksom på, om du registrerer oplysningerne det rette sted.
Som eksempel skal du oplyse de **faktuelle oplysninger** om borgerens sundhed under temaet Sundhedsforhold i kategorien *Funktioner og forhold*, mens borgerens **varetagelse** af sin egen sundhed oplyses under temaet *Varetagelse egen sundhed* i kategorien *Aktivitet og deltagelse*. Eksempelvis vil du skulle registrere, at en borger anvender rusmidler under Sundhedsforhold (Rusmidler), mens du registrerer, hvorvidt borgeren kommer til aftalte møder på rusmiddelcenteret under temaet *Egenomsorg (Varetagelse egen sundhed)*. På samme måde registreres de faktiske forhold vedrørende bolig, økonomi, uddannelse og job og interesser under temaet *Sociale forhold* i kategorien *Funktioner og forhold*.
Hvordan borgerens funktionsniveau påvirker borgerens varetagelse af disse forhold oplyses under temaerne *Samfundsliv* og *Egenomsorg* i kategorien *Aktivitet og deltagelse*. Som eksempel kan det under *Sociale forhold (Interesser)* registreres, at en borger har stor interesse for flyvemaskiner, mens det under *Egenomsorg (Dyrke interesse)* beskrives, hvordan borgeren grundet sin funktionsnedsættelse ikke selv kan dyrke denne interesse.
Tilsvarende kan borgerens private og professionelle netværk afdækkes under *temaet Personer i netværk* i kategorien *Omgivelsesfaktorer*. Hvordan borgeren grundet sit funktionsniveau varetager relationen til sit netværk oplyses under temaet *Varetagelse relationer til netværk* i kategorien *Aktivitet og deltagelse*.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 61-62
25. **Der er tilføjet** afsnittet 'For at understøtte at din oplysning af sagen tager udgangspunkt i de relevante oplysninger, videreføres følgende oplysninger fra redskabet *Sagsåbning*: årsag til sagsåbning, borgerens eventuelle lægefaglige diagnoser, borgerens ønsker for fremtiden og formålet med udredningen. Hvis du ikke har registreret oplysningerne i sagsåbningen, kan du registrere dem i her i sagsoplysningen.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 63
26. **Der er tilføjet** afsnittet 'Oplysningerne fra *Sagsåbning* vedrørende årsag til sagsåbning, borgerens eventuelle lægefaglige diagnoser, borgerens ønsker for fremtiden og formålet med udredningen videreføres også til *Sagsvurderingen*. På den måde kan du tage udgangspunkt i disse oplysninger, når du vurderer borgerens behov for støtte og

- indsats.'
- Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 81*
27. **Der er tilføjet** punktet 'Formulere indsatsformål og –mål sammen med borgeren.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 82
28. **Der er tilføjet** afsnittet 'Derfor kaldes indsatsmålene i VUM for borgerens målformulering. Borgerens målformulering er indsatsmål, der er formuleret sammen med borgeren og bidrager til indsatsformålet.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 88
29. **Der er tilføjet** afsnittet 'Udformningen af indsatsformål og indsatsmål indbefatter, at du til hver af borgerens målformuleringer knytter en måltype, et primært udredningstema med tilhørende aktuelt funktionsevneniveau, et forventet funktionsevneniveau og et opfølgningstidspunkt med ansvarlig herfor.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 89
30. **Der er tilføjet** sætningen 'Som kommune skal I dog dække borgerens samlede behov for støtte.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 94
31. **Der er tilføjet** afsnittet 'Når borgerens målformulering knyttes til en måltype, et primært og andre relaterede underudredningstema(er), et aktuelt og et forventet funktionsevneniveau og en forventet opfølgningsdato, kaldes det for et struktureret indsatsmål. Det strukturerede indsatsmål anvendes til at skabe data om borgerens udvikling.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 95
32. **Der er tilføjet** sætningen 'Her skal du inddrage borgerens eget oplevede behov for støtte og begrunde, hvorfor du vurderer, at støtten skal være anderledes.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 100
33. **Der er tilføjet** sætningen 'Hvis borgeren selv har ønsket en bestemt indsats, og du giver afslag herpå, så skal du begrunde det.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 103
34. **Der er tilføjet** afsnittet 'Hvis borgeren får fuldt ud medhold, kan afgørelsen gives mundtligt. I det tilfælde skal der hverken være begrundelse eller klagevejledning. Det skal dog fremgå af fx et notat til borgeren, hvilken støtte borgeren vil få (Forvaltningsloven § 22).'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 134
35. **Der er tilføjet** link 'Ankestyrelsens principafgørelse 76-17 om faktisk forvaltningsvirksomhed - valg af leverandør - klageadgang - partsbegreb'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 135
36. **Der er tilføjet** sætningen ' Det giver også borgeren overblik over dækningen af sit samlede støttebehov.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 136
37. **Der er tilføjet** sætningen 'Du vil modtage oplysninger om det præcise omfang af hjælpen, inden du flytter fra Møllebo.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 139
38. **Der er tilføjet** sætningen 'Du har givet udtryk for, at du er enig i disse oplysninger.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 141
39. **Der er tilføjet** link 'Ankestyrelsens principafgørelse 43-19 om serviceloven - botilbud - egenbetaling – meddelelsetidspunktet'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 143

40. **Der er tilføjet** link 'Ankestyrelsens principafgørelse 22-18 om pligt til opfølgning - vejledningspligt - helhedsvurdering - realudligning'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 145
41. **Der er tilføjet** afsnittet 'Fristen løber, fra du har modtaget afgørelsen og slutter ved kontortids ophør fire uger senere. Undtaget herfra er klager sendt digitalt, hvor fristen er kl. 23:59 det døgn, hvor klagefristen udløber.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 145
42. **Der er tilføjet** afsnittet 'Boksen nedenfor beskriver de væsentligste lovgivningsmæssige krav til leveringen og principmeddelelser, der supplerer serviceloven med gældende praksis.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 172
43. **Der er tilføjet** sætningen 'Se eventuelt fritvalgsbestemmelserne efter servicelovens §§ 91 og 108, stk. 2 og almenboliglovens § 58a.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 173
44. **Der er tilføjet** en række i eksemplet med borgerens målformulering 'Jeg passer min skole og mine lektier.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 178
45. **Der er tilføjet** link 'Vejledning om afgørelsesbegrebet. Servicelovens §§ 85, 95, 96,97, 100, 107 og 108'
Ændringen vedrører: Metodehåndbogen s. 184
46. **Der er tilføjet** afsnittet 'For at du kan følge udviklingen i borgerens funktionsevne, er det vigtigt, at du opdaterer angivelsen af funktionsevnen, når du gennemfører opfølgning eller i anden forbindelse opdaterer borgerens udredning, for eksempel ved øget eller reduceret behov for støtte. Hvis opfølgningen har vist et behov for ny sagsoplysning og vurdering af borgerens behov for støtte, vil de nye scorer blive datostemplet sammen med den nye sagsoplysning og vurdering. Hvis der i forbindelse med en opfølgning ikke er sket ændringer i borgerens funktionsevne og behov, skal du stadig registrere dette i opfølgningsfasen, så det er tydeligt, at scoren er vurderet. Er der sket ændringer i målformulering eller forventet score, skal disse opdateres i sagsvurderingen, og der vil skulle fremsendes ny bestilling.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 195

Ændringer

1. 'Da funktionsevneniveauet vurderes med hjælpemidler, men uden støtte fra indsatser eller netværk, skal målet også beskrive, hvad borgeren gør uden støtte, når målet er nået. At modtage støtte til for eksempel at lave mad eller at gøre rent er ikke et mål for borgeren, men en beskrivelse af selve indsatsen. Hvis borgeren kan deltage i selve madlavningen, kan målet være, at borgeren er med til at lave mad, eller at borgeren laver det meste af sin mad selv to gange om ugen. Herved kan det vurderes, om borgeren har udviklet sin funktionsevne, når der følges op. Kompenserende støtte kan godt have som mål at understøtte, at borgerens funktionsevne ikke forringes, eller at tabet begrænses. Som eksempel kan det være nødvendigt, at borgerens mad bliver skåret ud af personalet, for at borgeren fortsat kan spise selv. Her er målet med den kompenserende indsats, at borgeren fastholder sin nuværende funktionsevne. For borgere med progredierende lidelser kan en kompenserende støtte gives for at begrænse tab af funktionsevne. For eksempel kan det være et mål, at borgeren fortsat kan være sammen med sin familie i samme omfang som nu. Det kan betyde, at

borgeren skal have en kompenserende indsats til for eksempel rengøring, indkøb og tøjvask, og at indsatsen skal øges i takt med, at borgeren bliver dårligere.' **er ændret til** 'Her er tre eksempler på en borger med svært nedsat funktionsevne og forskellig angivelse af måltype:

>> Borgerens aktuelle funktionsevne: vasker op en enkelt gang imellem
>> Borgerens målformulering: jeg vasker op i perioder
>> Måltype: udvikle funktionsevne
Forventningen er, at borgeren på sigt selv kan vaske op i perioder, og at funktionsevnen derfor går fra svært nedsat til moderat nedsat over tid.

>> Borgerens aktuelle funktionsevne: vasker op en enkelt gang imellem
>> Borgerens målformulering: jeg vasker op en enkelt gang imellem
>> Måltype: fastholde funktionsevne
Forventningen er, at borgeren kan blive ved med at vaske op en enkelt gang imellem, og at funktionsevnen derfor ikke ændres fra svært nedsat over tid. Som eksempel kan det være nødvendigt, at der er socialpædagogisk personale tilstede i køkkenet, for at borgeren kan blive ved med at vaske op en enkelt gang imellem.

>> Borgerens aktuelle funktionsevne: vasker op en enkelt gang imellem
>> Borgerens målformulering: jeg vasker op en enkelt gang imellem
>> Måltype: begrænse tab af funktionsevne.
Forventningen er, at borgeren over tid vil miste evnen til at vaske op, og at funktionsevnen vil blive lavere over tid. Det kan være relevant i forhold til borgere med progredierende lidelser, hvor der uundgåeligt vil være et tab af funktionsevne.

Med tilknytningen af måltypen bliver det muligt at se, om en manglende ændring i funktionsevnen er i overensstemmelse med det forventede eller ej.'

Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 95-96

2. Formuleringen af afgørelsestypen 'Fortsæt indsats' **er ændret til** 'Træf afgørelse om fortsættelse af indsats'.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 193, underbilag D, redskab til opfølgning og undervisningsmaterialet.
3. Eksempel på afgørelsesbrev **er ændret**, så det indeholder et delvist afslag.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 138-145
4. 'Du har fået fremsendt oplysningerne til partshøring d. xx.xx.20xx og har ikke haft nogen kommentar hertil.' **er ændret til** 'Du har fået fremsendt oplysningerne til partshøring d. xx.xx.20xx og har haft kommentarer hertil.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 138
5. Kryds i niveau 3 ved aktuelt funktionsevneniveau **er ændret til** niveau 2.
Ændringen vedrører: Eksempler på udredninger i VUM s. 79.
6. 'I afgørelsen skal det dokumenteres og begrundes, at borgeren ikke længere har behov for indsatsen, eller at en anden indsats vil kunne dække borgerens behov for støtte. Du kan således ikke ved bevillingen af støtten fastsætte, hvornår indsatsen ophører, ligesom en fortsættelse af indsatsen ikke kræver en ny afgørelse.' **er ændret til** 'I afgørelsen skal valget af afgørelse begrundes, hvis borgeren er uenig i afgørelsen.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 184
7. 'Hvis indsatsen skal fortsætte uændret, er der ikke krav om, at der træffes en afgørelse.' **er ændret til** 'Hvis indsatsen skal fortsætte, er der også tale om en afgørelse, men her

kan du nøjes med at skrive et notat, hvis borgeren i øvrigt er enig i dette.'

Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 192

8. 'På baggrund af opfølgningen har du vurderet, at indsatsen skal fortsætte med de samme målsætninger og den samme indsats som hidtil. Du fastsætter derfor blot et nyt opfølgningstidspunkt for indsatsen.' **er ændret til** 'På baggrund af opfølgningen har du vurderet, at indsatsen skal fortsætte med de samme målsætninger og den samme indsats som hidtil. Du træffer derfor afgørelse om forsat indsats, og du fastsætter et nyt opfølgningstidspunkt for indsatsen.'

Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 195

9. 'Du har ved opfølgningen vurderet, at borgerens ydelse bør ændres [...]. I disse tilfælde vil tilbuddet fastholdes [...], men det vil ofte også indebære ændringer i mål.' **er ændret til** 'Du har ved opfølgningen vurderet, at borgerens ydelse bør ændres [...]. I disse tilfælde vil tilbuddet fastholdes [...], men det vil ofte også indebære ændringer i mål. Du træffer afførelse om afslutning af indsats og visiterer til ny.'

Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 196

Sproglige korrektioner og præciseringer

1. Angivelse af funktionsevneniveau – sproglige korrektioner i termer og vejledningstekst for følgende:

- a. Udredning/sagsoplysning:
- i. 'Funktionsevneniveau (angivelse af funktionsevneniveau)' **er korrigeret til** 'Aktuelt funktionsevneniveau (funktionsevneniveau, som en borger vurderes at have på tidspunktet for vurderingen)'.
- b. Udredning/sagsvurdering:
- i. 'Aktuelt funktionsevneniveau (funktionsevneniveau der er angivet for det primære udredningstema i Sagsoplysningen) **er korrigeret til** 'Aktuelt funktionsevneniveau (funktionsevneniveau, som en borger vurderes at have på tidspunktet for vurderingen)'.
 - ii. 'Forventet funktionsevneniveau (angivelse af forventet funktionsevneniveau for det primære udredningstema, når borgeren har gennemført indsatsen)' **er korrigeret til** 'Forventet funktionsevneniveau (funktionsevneniveau, som en borger vurderes at kunne opnå i kraft af indsatsen)'.
- c. Indstilling:
- i. 'Aktuelt funktionsevneniveau (funktionsevneniveau der er angivet for det primære udredningstema i Sagsoplysningen)' **er korrigeret til** 'Aktuelt funktionsevneniveau (funktionsevneniveau, som en borger vurderes at have på tidspunktet for vurderingen)'.
 - ii. 'Forventet funktionsevneniveau (angivelse af forventet funktionsevneniveau for det primære udredningstema, når borgeren har gennemført indsatsen)' **er korrigeret til** 'Forventet funktionsevneniveau (funktionsevneniveau, som en borger vurderes at kunne opnå i kraft af indsatsen)'.

- d. Bestilling:
- i. 'Aktuelt funktionsevneniveau (funktionsevneniveau der er angivet for det primære udredningstema i Sagsoplysningen)' **er korrigeret til** 'Aktuelt funktionsevneniveau (funktionsevneniveau, som en borger vurderes at have på tidspunktet for vurderingen)'.
 - ii. 'Forventet funktionsevneniveau (angivelse af forventet funktionsevneniveau for det primære udredningstema, når borgeren har gennemført indsatsen)' **er korrigeret til** 'Forventet funktionsevneniveau (funktionsevneniveau, som en borger vurderes at kunne opnå i kraft af indsatsen)'.
- e. Dokumentation:
- i. 'Funktionsevneniveau ved opstart eller seneste opfølgning (funktionsevneniveau der er angivet for det primære udredningstema i Sagsoplysningen)' **er korrigeret til** 'Aktuelt funktionsevneniveau (funktionsevneniveau, som en borger vurderes at have på tidspunktet for vurderingen)'.
 - ii. 'Forventet funktionsevneniveau ved opstart af indsats eller seneste opfølgning (angivelse af forventet funktionsevneniveau for det primære udredningstema, når borgeren har gennemført indsatsen)' **er korrigeret til** 'Forventet funktionsevneniveau (funktionsevneniveau, som en borger vurderes at kunne opnå i kraft af indsatsen)'.
- f. Statusnotat:
- i. 'Funktionsevneniveau ved opstart eller seneste opfølgning (funktionsevneniveau der er angivet for det primære udredningstema i Sagsoplysningen)' **er korrigeret til** 'Aktuelt funktionsevneniveau (funktionsevneniveau, som en borger vurderes at have på tidspunktet for vurderingen)'.
 - ii. 'Forventet funktionsevneniveau ved opstart af indsats eller seneste opfølgning (angivelse af forventet funktionsevneniveau for det primære udredningstema, når borgeren har gennemført indsatsen)' **er korrigeret til** 'Forventet funktionsevneniveau (funktionsevneniveau, som en borger vurderes at kunne opnå i kraft af indsatsen)'.
- g. Opfølgning:
- i. 'Funktionsevneniveau ved opstart eller seneste opfølgning (funktionsevneniveau der er angivet for det primære udredningstema i Sagsoplysningen)' **er korrigeret til** 'Overført aktuelt funktionsevneniveau (aktuelt funktionsevneniveau, der er overført fra en tidligere registrering)'.
 - ii. 'Funktionsevneniveau efter opfølgning (funktionsevneniveau for det primære udredningstema efter opfølgningen)' **er korrigeret til** 'Aktuelt funktionsevneniveau (funktionsevneniveau som en borger vurderes at have på tidspunktet for vurderingen)'.
 - iii. 'Forventet funktionsevneniveau ved opstart af indsats eller seneste opfølgning (angivelse af forventet funktionsevneniveau for det primære udredningstema, når borgeren har gennemført indsatsen)' **er korrigeret til** 'Overført forventet funktionsevneniveau (forventet funktionsevneniveau, der er overført fra en tidligere registrering)'.

Ændringen vedrører: Redskaber (Bestilling, dokumentation, indstilling, opfølgning, statusnotat; udredning – sagsoplysning, udredning – sagsvurdering); Oversigt over indtastningsfelter; metodehåndbog (s. 73, 97,98, 99, 161,163, 176, 191); Eksempler på udredninger i VUM (s.19, 20,22, 24, 29,35 ,37, 57, 59, 60, 62-65, 72, 74, 77, 79, 94-

- 102, 108, 111, 113); *Underbilag til kravspecifikation (a, d, e); Undervisningsslides VUM 2.0; Øvelsesark (2A, 2B, 3A, 3B, 4C, 5C, 6.1C, 6.2 C); Analysemodellen i VUM 2.0; Oversigt over VUM 2-0 cases og øvelser.*
10. Placeringen af delmålet 'Jeg deltager i familiearrangementer' **er korrigeret til** placering under indsatsmålet 'Jeg har fokus på mine egne behov og siger fra og har en god fritidsaktivitet og et godt forhold til min familie'.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 177
 11. 'Misbrug' **er præciseret til** 'alkoholmisbrug', 'misbrugsbehandling' **er præciseret til** 'alkoholbehandling' og 'misbrugskonsulent' **er korrigeret til** 'misbrugscenter'.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog (s. 103-105, 155-160); Eksempler på udredninger i VUM (s. 84-85, 87, 89, 90-94, 100-107).
 12. 'Når du tager udgangspunkt i borgerens samlede livssituation, giver støtten mening i borgerens liv og hverdag. Dit samarbejde med alle relevante aktører understøtter, at borgeren i højere grad når sine mål. Dit overblik over relevante muligheder for støtte bidrager til, at borgeren får en helhedsorienteret indsats.' **er korrigeret til** 'Dit overblik over relevante muligheder for støtte bidrager til, at borgeren får en helhedsorienteret indsats. Ligeledes støtter det borgeren i at nå sine mål, hvis du involverer og koordinerer med alle relevante aktører. Når du tager udgangspunkt i borgerens samlede livssituation, giver støtten mening i borgerens liv og hverdag.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 8.
 13. Samtlige forekomster af 'principafgørelse' **er korrigeret til** 'principmeddelelse'.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog
 14. 'Metodehåndbogen til Voksenudredningsmetoden version 2.0 erstatter 3. udgave af metodehåndbogen fra 2013' **er korrigeret til** 'Metodehåndbogen til Voksenudredningsmetoden version 2.0, 2. udgave erstatter 1. udgave af metodehåndbogen fra august 2020.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 3
 15. 'I denne metodehåndbog introduceres VUM version 2.0 og de tilhørende redskaber. Håndbogen erstatter 3. udgave af Metodehåndbogen fra 2013. Version 2.0 indbefatter de elementer, der er udarbejdet i KL's projekt Fælles Faglige Begreber.' **er korrigeret til** 'I denne metodehåndbog introduceres VUM version 2.0 og de tilhørende redskaber. Version 2.0 indbefatter de elementer, der er udarbejdet i KL's projekt Fælles Faglige Begreber.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 12
 16. 'Kapitlet afsluttes med en læsevejledning, hvor opbygningen af håndbogen og brugen af symboler gennemgås.' **er korrigeret til** 'Afslutningsvis gennemgås opbygningen af håndbogen og brugen af symboler i en læsevejledning.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 12.
 17. 'Det er vigtigt, at du anvender metoden i sammenhæng med lovgivningen på området og inddrager de relevante gældende lovgivningsmæssige bestemmelser og lovgivningens intentioner.' **er korrigeret til** 'Det er vigtigt, at du anvender metoden i sammenhæng med lovgivningen på området og inddrager de relevante, gældende lovgivningsmæssige bestemmelser, lovgivningens intentioner og gældende praksis jf. Ankestyrelsens principmeddelelser.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 13
 18. 'Det vil sige åbningen af en sag, udredningen af borgeren, udarbejdelsen af afgørelse og handleplan, bestillingen af indsatser og opfølgningen herpå.' **er korrigeret til** 'Det vil sige åbningen af en sag, oplysning og vurdering af sagen, udarbejdelsen af afgørelse

- og handleplan, bestillingen af indsatser og opfølgningen herpå.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 14.
19. 'Yderligere indeholder metoden en fase og redskaber [...]' **er korrigeret til** 'Yderligere indeholder metoden en leveringsfase med redskaber [...].'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 14
20. 'Sørg for at borgerens ressourcer fremgår tydeligt af udredningen' **er korrigeret til** 'Sørg for at borgerens ressourcer fremgår tydeligt af udredningen og videreformidles til udfører.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 16
21. Overskriften 'Ny udredning eller opdatering af den eksisterende' **er korrigeret til** 'Sagsåbningen er central for fuldt udbytte af metoden'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 17
22. 'For at få det fulde udbytte af metodens elementer og herunder analysemodellen, anbefales det, at du ved hver ny sag anvender Sagsåbningsredskabet.' **er korrigeret til** 'For at få det fulde udbytte af metodens elementer og herunder analysemodellen, forudsætter det, at du ved hver ny sag anvender *Sagsåbningsredskabet*.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 17
23. 'Hvis oplysningerne i en eventuelt eksisterende *Sagsåbning* fortsat er relevante, kan de genanvendes med borgerens samtykke.' **er præciseret til** 'Hvis oplysningerne i en eventuelt eksisterende *Sagsåbning* fortsat er relevante, kan de genanvendes. Du skal som hovedregel have borgerens samtykke hertil. Hvis borgeren ikke giver sit samtykke, og der er tale om væsentlige, relevante oplysninger, skal du vejlede borgeren om konsekvenserne ved ikke at give samtykke. Det betyder også, at du skal klargøre, hvad det betyder, at sagen behandles på det foreliggende grundlag.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 17
24. 'Hvis der sker ændringer i borgerens liv eller sagsopfølgningen [...]' **er korrigeret til** 'Hvis der sker ændringer i borgerens liv, lovgivningen, praksis eller sagsopfølgningen [...].'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 17
25. '[...] genvendes med borgerens samtykke.' **er præciseret til** '[...] genanvendes. Igen er det som hovedregel med borgerens samtykke.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 17
26. 'Det vil altid være relevant at foretage en sagsvurdering i de tilfælde, hvor der skal tildeles, gives afslag på, afsluttes eller ændres i en indsats, således at afgørelsen er underbygget og begrundet.' **er korrigeret til** 'Det vil altid være relevant at foretage en sagsvurdering i de tilfælde, hvor der skal tildeles eller gives afslag på en indsats, eller hvor en indsats afsluttes, ændres eller fortsættes uændret, således at afgørelsen er underbygget og begrundet.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 17
27. 'Handleplanen opdateres, når der ændres i borgerens indsatser og mål.' **er præciseret til** 'Handleplanen opdateres, når der ændres i borgerens mål eller indsats, herunder den forventede varighed af indsatsen, eller der er ændringer i særlige forhold som bolig.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 18
28. Punktet 'Lovgivning' **er præciseret til** 'Lovgivning og principmeddelelser' på symboloversigten.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 21

29. 'Støtte borgeren i at formulere sine ønsker for fremtiden og registrere disse.' **er korrigeret til** 'Støtte borgeren i at formulere sine ønsker for fremtiden og registrere disse samt vurdere, om det er nødvendigt at inddrage pårørende.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 22
30. 'Paragraf' er korrigeret til 'paragraffer'.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 22
31. 'Støt borgeren i at formulere ønsker for sin fremtid uanset borgerens målgruppe.' **er korrigeret til** 'Støt borgeren i at formulere ønsker for sin fremtid uanset borgerens målgruppe, og vær opmærksom på, om borgerens pårørende skal inddrages.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 23
32. 'Hvis din kommune anvender VUMs *sagsåbningsredskab* med videre i sagsbehandlingen, skal du sende en kopi af det udfyldte *Udredningsredskab* samt den samlede faglige vurdering til borgeren.' **er præciseret til** 'Hvis din kommune anvender VUMs *Sagsåbningsredskab* med videre i sagsbehandlingen, skal du - efter at have udfyldt disse i samarbejde med borgeren - sende en kopi af *udredningsredskabet* samt den samlede faglige vurdering til borgeren.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 24
33. 'I boksen nedenfor kan du se en række lovgivningsmæssige krav til sagsåbningen.' **er præciseret til** 'I boksen nedenfor kan du se en række lovgivningsmæssige krav til sagsåbningen og principmeddelelser, der supplerer serviceloven med gældende praksis.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 25
34. 'Som hovedregel skal myndighed have [...].'
er korrigeret til 'Med visse undtagelser skal myndighed som hovedregel have [...].'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 26
35. 'Hvis der er behov for tildeling af væрге, kan du understøtte dette ved for eksempel at lave en partsrepræsentationsblanket eller at søge om værgemålet.' **er præciseret til** 'Du skal sikre dig, at borgere, der ikke kan varetage egne interesser på grund af en funktionsnedsættelse, får beskikket en væрге. Hvis der er behov for tildeling af partsrepræsentation, kan du understøtte dette ved at lave en partsrepræsentationsblanket. Du skal være opmærksom på, at pårørende ikke automatisk kan få overdraget borgerens partsrettigheder, når borgeren fylder 18 år og på grund af sin funktionsnedsættelse ikke kan udnytte sin ret til partsrepræsentation. I disse situationer skal du undersøge, om der er grundlag for at søge om et værgemål. Ved bevilling af botilbud skal du være særligt opmærksom på magtanvendelsesbestemmelserne. Se Ankestyrelsens principmeddelelse 57-17.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 27
36. 'Hvad der skal til, for at Anders [...].'
er korrigeret til 'Hvad skal der til, for at Anders [...].'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 36
37. 'En helhedsorienteret og sammenhængende sagsbehandling og indsats er vigtig, når du skal støtte borgeren i dennes recovery-, rehabiliterings- eller habiliteringsproces.' **er præciseret til** 'En helhedsorienteret og sammenhængende sagsbehandling og indsats er et lovkrav, men også vigtig for at støtte borgeren i dennes recovery-, rehabiliterings- eller habiliteringsproces.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 41
38. 'Det kan være nødvendigt at afklare, om regionen dækker borgerens transport til kontrol på sygehuset, hvis den ikke dækkes af kommunen.' **er præciseret til** 'Det kan være nødvendigt at afklare, om regionen dækker borgerens transport til kontrol på sygehuset,

- da du ellers skal vurdere, om transporten skal dækket af kommunen.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 41
39. 'Det kan også være nødvendigt at afklare, om borgeren kan få personlig og praktisk hjælp [...].'
er præciseret til 'Det kan også være nødvendigt at afklare, om borgeren for eksempel kan få personlig og praktisk hjælp [...].'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s.41
40. '[...]kontant tilskud til hjælpere efter servicelovens § 95 [...].'
er korrigeret til '[...] ledsageordning efter servicelovens § 97 [...].'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 41
41. 'Det er en vigtig del af en helhedsorienteret sagsbehandling at hjælpe borgeren videre i systemet, enten ved at du tager kontakt til rette vedkommende, eller at du oplyser borgeren om, hvem borgeren skal tage kontakt til.'
er korrigeret til 'Det er en vigtig del af helhedsorienteret sagsbehandling at hjælpe borgeren videre i systemet. Det kan ske ved, at du tager kontakt til rette myndighed med videre og undersøger muligheden for anden form for hjælp.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 42
42. 'Vær opmærksom på at få borgerens ressourcer og udfordringer belyst i udredningen'
er korrigeret til 'Vær opmærksom på at få borgerens relevante ressourcer og udfordringer belyst i udredningen.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 47
43. 'Oplysningerne i udredningen og temaerne skal være tilpasset borgerens situation'
er korrigeret til 'Oplysningerne i udredningen og temaerne skal være tilpasset borgerens situation og formålet med udredningen.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 47
44. 'Vær opmærksom på forskellene mellem de tre forskellige kategorier af udredningstemaer [...].'
er korrigeret til 'Vær opmærksom på forskellene og sammenhængen imellem de tre forskellige kategorier af udredningstemaer [...].'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 47
45. 'I forbindelse med oplysningen af sagen er det også dig, der vurderer, hvorvidt der er brug for at indhente oplysninger fra eksterne parter som borgerens familie og netværk, egen læge, hospitalet, specialtilbud og øvrige forvaltninger i kommunen.'
er korrigeret til 'I forbindelse med oplysningen af sagen er det også dig, der foretager en konkret vurdering af, hvilke oplysninger der er brug for at indhente fra eksterne parter, for at du kan træffe en korrekt afgørelse. Eksterne parter kan være borgerens familie og netværk, egen læge, hospitalet, specialtilbud og øvrige forvaltninger i kommunen.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 49
46. 'Det er din socialfaglige vurdering, der afgør, hvor omfattende udredningen skal være i den enkelte sag.'
er præciseret til 'Det er din socialfaglige vurdering på baggrund af sagens oplysninger, der afgør, hvor omfattende udredningen skal være i den enkelte sag.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 52
47. 'Det skal fremgå af sagen, hvilke oplysninger borgeren har ønsket at få med, og hvorfor du har valgt ikke at tage dem med.'
er korrigeret til 'Det skal fremgå af sagen, hvilke oplysninger borgeren har ønsket at få med, og hvorfor disse oplysninger ikke tillægges vægt.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 52
48. 'For eksempel, hvilken betydning borgerens fysiske funktionsniveau har for borgerens aktivitet og deltagelse i forhold til praktiske opgaver.'
er præciseret til 'For eksempel,

- hvilken betydning borgerens fysiske funktionsniveau har for borgerens aktivitet og deltagelse i forhold til praktiske opgaver eller deltagelse i fritidsaktiviteter.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 56
49. 'Angivelse af funktionsniveau under temaet *Relationer*' **er korrigeret til** 'Angivelse af funktionsevneniveau under temaet *Relationer*.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 72
50. 'Angivet funktionsevneniveau' **er korrigeret til** 'Aktuelt funktionsevneniveau'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 74
51. 'Sagsvurderingen af oplysninger i *Sagsoplysningen* indbefatter overordnet: [...] **er præciseret til** 'Din vurdering af sagen, som skal være understøttet af oplysninger i *Sagsoplysningen*, indbefatter overordnet [...].'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 76
52. 'I det følgende afsnit kan du læse om de væsentligste lovgivningsmæssige krav til sagsvurderingen.' **er præciseret til** 'I det følgende afsnit kan du læse om de væsentligste lovgivningsmæssige krav til sagsvurderingen og principmeddelelser, der supplerer serviceloven med gældende praksis.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 77
53. 'Du skal huske at undersøge, om der er grundlag for at fravige fastsatte kvalitetsstandarder eller serviceniveauer ud fra borgerens individuelle behov for hjælp.' **er korrigeret til** ' Du skal huske at undersøge, om der er grundlag for at fravige fastsatte kvalitetsstandarder eller serviceniveauer ud fra borgerens individuelle behov for hjælp og registrere det i afgørelsen.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 78
54. 'funktionsevneniveau' **er korrigeret til** 'aktuelt funktionsevneniveau'.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 74, 81, 82, 125
55. 'det vurderede funktionsevneniveau' **er korrigeret til** 'det vurderede akutte funktionsevneniveau'.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 81
56. Punktet 'Formulere indsatsformål og –mål sammen med borgeren' **er korrigeret til** 'Udforme mål sammen med borgeren'.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 82
57. Liste med punkter under overskriften 'Opsummer sagen' **er korrigeret til**:
'Opsummeringen udgøres af videreførte oplysninger om årsag til sagsåbning, borgerens eventuelle lægefaglige diagnoser, borgerens ønsker for fremtiden og formål med udredningen. Vurder i samråd med borgeren, om de videreførte oplysninger skal justeres.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 83
58. 'Registrering af vurdering af borgerens niveau' **er korrigeret til** 'Registrering af vurdering af borgerens situation'.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 85
59. 'Formulering af indsatsformål og indsatsmål' **er korrigeret til** 'Udformning af indsatsformål og indsatsmål'.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 88
60. 'Ud over at et mål skal være SMART, er det også et godt princip at sikre, at målet ikke er en beskrivelse af indsatsen. Det skal i stedet være en beskrivelse af det, borgeren vil opnå som følge af indsatsen eller det, borgeren gør, når målet er nået. Det er ikke et mål, at borgeren har fået støtte til at vaske tøj. Det er det, at han vasker tøjet, der er målet. Ligeledes er det ikke det, at borgeren deltager i behandling, der er målet. Det er

resultatet af behandlingen for borgeren, der er målet.' **er præciseret til** 'Ud over at et mål skal være SMART, er det også et godt princip at sikre, at målet ikke er en beskrivelse af indsatsen. Da funktionsevneniveauet vurderes med hjælpemidler, men uden støtte fra indsatser eller netværk, skal målet beskrive, hvad borgeren gør uden støtte, når målet er nået. At modtage støtte til for eksempel at lave mad eller at gøre rent er ikke et mål for borgeren, men en beskrivelse af selve indsatsen. Hvis borgeren kan deltage i selve madlavningen, kan målet være, at borgeren er med til at lave mad, eller at borgeren laver det meste af sin mad selv to gange om ugen. Herved kan det vurderes, om borgeren har udviklet sin funktionsevne, når der følges op.'

Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 94

61. 'For hvert primært udredningstema kan du fastsætte et forventet funktionsevneniveau' **er præciseret til** 'For hvert primært udredningstema kan du fastsætte et forventet funktionsevneniveau, der er det funktionsevneniveau, som du vurderer, at borgeren kan opnå som følge af indsatsen.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 95
62. 'For hver af borgerens målformuleringer kan du vælge en måltype. Måltypen viser, om målet er, at borgeren udvikler sin funktionsevne, fastholder sin nuværende funktionsevne eller begrænser sit tab af funktionsevne.' **er præciseret til** 'For hver af borgerens målformuleringer skal du vælge en måltype. Måltypen præciserer forventningen til den bevægelse, der er frem mod den ønskede tilstand, som målet er udtryk for. Det vil sige, at måltypen viser, om målet er, at borgeren udvikler sin funktionsevne, fastholder sin nuværende funktionsevne eller begrænser sit tab af funktionsevne.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 95
63. 'Når du knytter udredningstemaet til målformuleringen, kan borgerens aktuelle funktionsniveau danne grundlag for den efterfølgende opfølgning på indsatsen' **er korrigeret til** 'Når du knytter udredningstemaet til målformuleringen, kan borgerens aktuelle funktionsevneniveau danne grundlag for den efterfølgende opfølgning på indsatsen.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 96
64. 'Ligesom vurderingen af borgerens funktionsevneniveau er [...], så er vurderingen af det forventede funktionsevneniveau det også.' **er korrigeret til** 'Ligesom vurderingen af borgerens aktuelle funktionsevneniveau er [...], så er vurderingen af det forventede funktionsevneniveau det også.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 98
65. 'Ja, skriv hvilke [f.eks lektiehjælp hos VUC, fællesspisning i Frivilligcenteret]' **er korrigeret til** 'Ja, skriv hvilke [lektiehjælp hos VUC, fællesspisning i Frivilligcenteret]'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 107, Eksempler på udredninger i VUM s. 82
66. '[...] kan skive din borgerrettede begrundelse [...].' **er korrigeret til** '[...] kan skrive din borgerrettede begrundelse [...].'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 105
67. 'Eksempel 5.15 Registrering af indsatser i samfundet' **er korrigeret til** 'Eksempel 5.15. Registrering af indsatser i civilsamfundet'.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 107
68. 'Almen ældrebolig/ - handicapvenlig bolig, ABL § 105, stk. 2' **er korrigeret til** 'Almen ældrebolig/handicapvenlig bolig, ASL § 105, stk.2'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 118

69. 'Standardpriser oplyst på Tilbudsportalen' **er korrigeret til** 'Standardpriser oplyst på Tilbudsportalen og Plejehjemsoversigten.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 119
70. 'Funktionsniveau' **er korrigeret til** 'funktionsevneniveau'.
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 125
71. 'Borgere, der har fået en afgørelse efter kapitel 16 i serviceloven [...]' **er korrigeret til** 'Borgere, der har fået en afgørelse efter serviceloven [...].'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 134
72. 'I sager, hvor der vil blive truffet afgørelse af en myndighed [...]' **er korrigeret til** '§ 13. I sager, hvor der vil blive truffet afgørelse af en myndighed [...].'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 135
73. 'Det er dog myndighed, der vurderer, hvilken leverandør der skal yde støtten, men mindre der er frit valg af ydelsen.' **er korrigeret til** 'Det er dog myndighed, der vurderer, hvilken leverandør der skal yde støtten, med mindre der er frit valg af leverandør af ydelsen.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 135
74. 'Borgere, der har fået en afgørelse efter serviceloven meddelt mundtligt, kan altid kræve at få en skriftlig begrundelse, medmindre der gives fuldt medhold. Borgeren har først pligt til at rette sig efter en afgørelse, når den er meddelt. Når afgørelsen meddeles skriftligt, skal den være ledsaget af en begrundelse, medmindre borgeren får fuldstændigt medhold (Forvaltningsloven § 22).' **er præciseret til** 'Borgere, der har fået en afgørelse efter serviceloven meddelt mundtligt, skal skriftligt oplyses om, hvilken hjælp der er bevilget (Serviceloven § 89). Borgeren kan få afgørelsen mundtligt, men hvis borgeren ikke får fuldt ud medhold, kan denne kræve at få en skriftlig afgørelse. Borgeren har først pligt til at rette sig efter en afgørelse, når den er meddelt. Når afgørelsen meddeles skriftligt, skal den være ledsaget af en begrundelse og klagevejledning, medmindre borgeren får fuldstændigt medhold (Forvaltningsloven §§ 22 og 25).'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 134
75. 'Det skal dog fremgå af fx et notat til borgeren, hvilken støtte borgeren vil få (Forvaltningsloven § 22).' **er korrigeret til** 'Det skal dog fremgå af fx et notat til borgeren, hvilken støtte borgeren vil få (Servicelovens § 89).'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 134
76. 'Afgørelsen skal desuden træffes ud fra en konkret og individuel vurdering.' **er præciseret til** 'Afgørelsen skal desuden træffes ud fra en konkret og individuel vurdering på baggrund af en tilstrækkelig oplysning af sagen.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 139
77. '[...] og som fremgår af love, bekendtgørelser, cirkulærer, vejledning og praksis.' **er korrigeret til** '[...] og som fremgår af love, bekendtgørelser, cirkulærer, vejledning og principmeddelelser.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 140
78. 'Det kan også være oplysninger om, at borgerens læge har en anden vurdering af borgeren funktionsevneniveau [...]' **er korrigeret til** 'Det kan også være oplysninger om, at borgerens læge har en anden vurdering af borgerens funktionsevne [...].'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 140
79. 'Husk at anføre principafgørelsens nummer.' **er korrigeret til** 'Husk at anføre principmeddelelsens nummer og link til Ankestyrelsens hjemmeside.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 140

80. 'Du har ikke længere ret til botilbud jf. servicelovens § 107. Du bevilges socialpædagogisk støtte i 6 timer om ugen jf. servicelovens § 85' **er korrigeret til** 'Du har ikke længere ret til botilbud. Du bevilges socialpædagogisk støtte i 6 timer om ugen.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 139
81. 'Det betyder, at du skal flytte fra bostedet Møllebo senest d. xx.xx.xxxx.' **er korrigeret til** 'Det betyder, at du skal flytte fra bostedet Møllebo, når du i samarbejde med din bostøtte har fundet et sted, hvor du kan bo selv.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 139
82. 'Du vil modtage oplysninger om det præcise omfang af hjælpen [...].'
er præciseret til 'Du vil modtage oplysninger om den præcise fordeling af timerne, og hvordan hjælpen kan leveres [...].'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 139
83. 'X Kommune vurderer, at du med dine nuværende selvstændige færdigheder ikke længere har behov for omfattende personassistance i dagligdagen, herunder støtte i botilbudslignende rammer.'
er korrigeret til 'X Kommune vurderer, at dit støttebehov ikke længere er så omfattende, at du har behov for den form for støtte, som et botilbud tilbyder.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 141
84. 'X Kommune vurderer videre, at du [...], fortsat har behov for støtte til at fastholde og videreudvikle dine selvstændige færdigheder og for kompensation for dine vanskeligheder. Kommunen vurderer, at du vil kunne kompenseres for dette via støtte i egen bolig.'
er korrigeret til 'X Kommunen vurderer videre, at du [...], fortsat har behov for støtte i egen bolig for at kompensere dig for dine vanskeligheder.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 141
85. 'Ved vurderingen har vi lagt vægt på, at du [...] har gennemgået en betydelig udvikling. Du har tilegnet dig flere selvstændige bofærdigheder, som bevirker, at vi vurderer, at du vil kunne klare dig i egen bolig med socialpædagogisk støtte.'
er præciseret til ' Ved vurderingen har vi lagt vægt på, at du [...] har gennemgået en betydelig udvikling. Det betyder, at du ikke længere har behov for støtte til flere af de ting, du hidtil har fået støtte til i dit botilbud. Du har tilegnet dig flere selvstændige bofærdigheder, som bevirker, at du vil kunne klare dig i egen bolig med socialpædagogisk støtte. Du vil trods dine mentale udfordringer kunne bo i egen bolig, da du vil kunne tage imod den nødvendige støtte i den ramme.'
Ændringen vedrører; Metodehåndbog s. 141
86. 'Du har oplyst, at du har et ønske om at flytte i egen bolig, og vurderer selv, at du fortsat vil have behov for støtte.'
er korrigeret til 'Du har oplyst, at du har et ønske om at blive boende på Møllebo, fordi du er glad for dem, du bor sammen med og godt kan lide personalet. Vi finder, at du med den tildelte støtte i egen bolig er kompenseret for følgerne af din funktionsnedsættelse. Du har ikke behov for tæt tilknyttet personale eller adgang til servicearealer for at kunne klare de daglige opgaver, herunder fastholde et job med videre. Vi har lagt vægt på, at du kan få dækket dit samlede støttebehov i de selvstændige rammer, som din egen bolig kan give dig.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 142
87. 'Hvis det faktiske beløb for egenbetalingen ikke er kendt, skal du oplyse, at det nøjagtige beløb vil blive beregnet på et senere tidspunkt.'
er præciseret til 'Hvis det faktiske beløb for egenbetalingen ikke er kendt, skal du oplyse, hvad beløbet kan være på, og at det nøjagtige beløb vil blive beregnet på et senere tidspunkt, og at det eventuelt kan nedsættes.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 143

88. 'Du skal oplyse navn, dato og nummer på love og andet materiale og angive §, stk. og nr.' **er præciseret til** 'Du skal oplyse navn, dato og nummer på love og andet materiale og angive §, bogstav, styk og nummer.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 144
89. 'Dette gælder også, selvom du vedlægger lovteksten som bilag til afgørelsen eller citerer indholdet af reglerne' **er korrigeret til** 'Du skal også vedlægge lovuddrag som bilag til afgørelsen.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 144
90. 'Vi har truffet afgørelsen efter servicelovens §§ 85 og 107' **er præciseret til** 'Vi har truffet afgørelsen efter servicelovens §§ 85 og 107, stk. 2. nr. 1.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 144
91. 'Der er i afgørelsen ligeledes anvendt formålsbestemmelserne jf. servicelovens §§ 1 og 81.' **er præciseret til** 'Der er i afgørelsen ligeledes anvendt formålsbestemmelserne jf. servicelovens §§ 1, nr. 3 og 81, nr. 5.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 144
92. 'Herunder skal indgå oplysninger om, hvorvidt der kan klages, hvem der kan klages til, hvordan der kan klages (mundtligt og skriftligt), hvem der skal klage og eventuelle klagefrister.' **er korrigeret til** 'Herunder skal indgå oplysninger om, hvorvidt der kan klages, hvem der kan klages til, hvem der skal klage og eventuelle klagefrister. Der er ingen formkrav til, hvordan der klages.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 144
93. 'Boksen nedenfor beskriver de væsentligste lovgivningsmæssige krav til bestillingen.' **er præciseret til** 'Boksen nedenfor beskriver de væsentligste lovgivningsmæssige krav til bestillingen og principmeddelelser, der supplerer serviceloven med gældende praksis.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 148
94. Punktet 'dokumentere i relation til indsatsmålene' **er korrigeret til** 'dokumentere i relation til delmålene.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 170
95. 'Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er de nødvendige tilbud efter denne lov.' **er præciseret til** '§ 4 Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er de nødvendige tilbud efter denne lov.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 172
96. 'Når du skal dokumentere arbejdet med borgerens indsatsmål, kan du registrere dine observationer og notater i redskabet for hvert af borgerens indsatsmål' **er præciseret til** 'Når du skal dokumentere arbejdet med borgerens indsatsmål, kan du registrere dine observationer og notater i redskabet for hvert af borgerens indsatsmål og tilhørende delmål.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 178
97. Du bør også følge op på de økonomiske forhold vedrørende indsatsen og tage stilling til, om det konkrete tilbud fortsat er relevant økonomisk set.' **er præciseret til** 'Du bør også følge op på de økonomiske forhold vedrørende indsatsen og tage stilling til, om det konkrete tilbud fortsat er relevant – også økonomisk set.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 182
98. 'I den nedenstående boks kan du læse om de væsentligste lovgivningsmæssige krav til opfølgningen' **er præciseret til** 'I den nedenstående boks kan du læse om de væsentligste lovgivningsmæssige krav til opfølgningen og principmeddelelser, der supplerer serviceloven med gældende praksis.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 182

99. Overskriften 'Afslutning af indsatsen' **er korrigeret til** 'Træf afgørelse'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 184
100. 'Hvis du ved opfølgningen vurderer, at den konkrete indsats skal afsluttes eller ændres, [...].'
er korrigeret til 'Hvis du ved opfølgningen vurderer, at den konkrete indsats skal forsætte, afsluttes eller ændres [...].'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 184
101. 'Du træffer afgørelse om at afslutte indsatsen.'
er præciseret til ' Du træffer afgørelse om at afslutte indsatsen og begrundet dette.'
Ændringen vedrører: Metodehåndbog s. 196

Socialstyrelsen

Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.socialstyrelsen.dk